43-боб. ДАСТЛАБКИ ТЕРГОВНИНГ УМУМИЙ IIIАРТЛАРИ

344-модда. Дастлабки терговни олиб боришга ваколатли мансабдор шахслар

Дастлабки терговни прокуратура, ички ишлар органлари ва давлат хавфсизлик хизмати терговчилари олиб боради.

(344-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 18 февралдаги ЎРҚ-522-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2019 й., 2-сон, 47-модда)

Дастлабки терговни прокурорлар хам олиб боришлари мумкин.

345-модда. Жиноят ишининг терговга тегишлилиги

Ушбу модданинг <u>иккинчи — еттинчи кисмларида</u> назарда тутилган жиноят ишлари бўйича дастлабки тергов ўтказилиши шарт.

Жиноят кодексининг <u>97</u> — <u>103¹</u>, <u>108</u>, <u>116</u>, <u>141</u> — <u>149</u>, <u>175-моддаларида</u>, 177-моддаси <u>учинчи</u> ва <u>тўртинчи</u> <u>кисмларида</u>, <u>180-181¹-моддаларида</u>, 184-моддаси <u>учинчи кисмида</u>, 186-моддаси <u>иккинчи</u>, <u>учинчи</u> ва <u>тўртинчи кисмларида</u>, <u>192¹</u> — <u>192¹¹</u>, <u>197¹</u>, <u>205</u> — <u>212</u>, <u>215</u>, <u>218</u> — <u>221</u>, <u>229⁴</u>, <u>230</u>, <u>231-моддаларида</u>, <u>232-моддаси иккинчи кисмида</u>, <u>233</u> — <u>236</u>, <u>241¹-242</u>, <u>265-</u>

моддаларида назарда тутилган жиноятларга доир ишлар бўйича, шунингдек қонунда кўрсатилган айрим тоифадаги мансабдор шахсларнинг жиноятларига доир ишлар бўйича дастлабки тергов прокуратура органларининг терговчилари томонидан олиб борилади.

(345-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 28 августдаги ЎРҚ-558-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 29.08.2019 й., 03/19/558/3662-сон)

Жиноят кодексининг <u>279</u> — <u>302-моддаларида</u> назарда тутилган жиноятларга доир ишлар бўйича, шунингдек харбий хизматчилар томонидан содир этилган жиноятларга доир ишлар бўйича дастлабки тергов харбий прокуратура терговчилари томонидан олиб борилади.

Жиноят кодексининг <u>150</u> — <u>163</u>, <u>182</u>, <u>223</u>, <u>246-моддаларида</u> назарда тутилган жиноятларга доир ишлар бўйича дастлабки тергов давлат хавфсизлик хизмати терговчилари томонидан олиб борилади.

(345-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 18 февралдаги ЎРҚ-522-сонли <u>Қонуни</u> тахририда — Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2019 й., 2-сон, 47-модда)

Жиноят кодексининг <u>104-моддасида</u>, 105-моддаси <u>иккинчи кисмида</u>, <u>106</u>, <u>107-моддаларида</u>, 110-моддаси

иккинчи қисмида, 113-моддаси учинчи — бешинчи кисмларида, 114-моддаси учинчи кисмида, 117-моддаси иккинчи ва учинчи кисмларида, 118, 119-моддаларида, 121-моддаси иккинчи кисмида, 124-моддасида, 127моддаси <u>иккинчи</u> ва <u>учинчи кисмларида</u>, 127¹-моддаси иккинчи ва учинчи кисмларида, 128-моддаси иккинчи кисмида, 129-моддаси иккинчи кисмида, 131-моддаси учинчи ва тўртинчи кисмларида, 133-моддаси иккинчи <u>кисмида</u>, <u>134</u>, <u>135</u>, <u>137-моддаларида</u>, 138-моддаси иккинчи кисмида, 164 — 166-моддаларида, моддаси иккинчи ва учинчи кисмларида, 169-моддаси иккинчи — тўртинчи кисмларида, 171-моддаси учинчи <u>кисмида</u>, 173-моддаси <u>учинчи кисмида</u>, <u>186¹-моддасида</u>, 186²-моддаси <u>иккинчи</u> ва <u>учинчи кисмларида</u>, <u>193</u> — 204-моддаларида, 213-моддаси учинчи ва 214-моддаси учинчи ва кисмларида, кисмларида, 216, 217, 222-моддаларида, 225-моддаси учинчи қисмида, 226-моддаси иккинчи қисмида, 228моддаси <u>иккинчи кисмида</u>, <u>243</u> — <u>244</u>³, 244⁴-моддаси иккинчи — тўртинчи қисмларида, 245, 247, 248-248¹-моддаси иккинчи моддаларида, 250-моддаларида, 250¹-моддаси кисмларида, <u>иккинчи — тўртинчи кисмларида, $251 - 255^1$ -</u> 255²-моддаси <u>иккинчи</u> — тўртинчи моддаларида, <u>256</u> — <u>258-моддаларида</u>, 259-моддаси кисмларида, иккинчи кисмида, 260-моддаси иккинчи ва <u>УЧИНЧИ</u> 260¹-моддаси <u>иккинчи</u> кисмларида, учинчи ва 262-моддаси иккинчи ва кисмларида, учинчи <u>кисмларида</u>, <u>263-моддасида</u>, 263¹-моддаси <u>иккинчи</u> ва

учинчи кисмларида, 266-моддаси 264-моддасида, иккинчи ва учинчи кисмларида, 267-моддасида, 268моддаси иккинчи ва учинчи кисмларида, 269-моддаси иккинчи ва учинчи кисмларида, 270-моддаси иккинчи ва учинчи кисмларида, 271, 273-моддаларида, 274моддаси иккинчи кисмида, 275-моддасида, 276-моддаси иккинчи кисмида, 277-моддаси учинчи кисмида, 278моддаси <u>биринчи</u> ва <u>иккинчи кисмларида</u>, 278⁷-моддаси иккинчи кисмида назарда тутилган жиноятларга доир ишлар бўйича, шунингдек вояга етмаганлар содир этган ишлар бўйича барча жиноятларга доир дастлабки органларининг тергов ишлар терговчилари ИЧКИ томонидан олиб борилади.

(345-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 23 майдаги ЎРҚ-542-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 24.05.2019 й., 03/19/542/3177-сон)

Жиноят кодексининг 130-моддаси <u>учинчи</u> <u>кисмида</u>, 167-моддаси <u>иккинчи</u> ва <u>учинчи кисмларида</u>, 176, 178, 186³, 188, 188¹, 244¹, 244²-моддаларида назарда тутилган жиноятларга доир ишлар бўйича дастлабки тергов ишни қўзғатган орган томонидан олиб борилади.

(345-модданинг олтинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 8 июлдаги ЎРҚ-548-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 09.07.2019 й., 03/19/548/3395-сон)

Жиноят кодексининг <u>237</u> — <u>241-моддаларида</u> назарда тутилган жиноятларга доир ишлар бўйича дастлабки тергов ушбу иш кўзғатилишига сабаб бўлган жиноят қайси органнинг терговига тегишли бўлса, ўша орган томонидан олиб борилади.

Агар терговни олиб боришда бошқа дастлабки тергов органи терговига тегишли янги жиноят аниқланса, ишни юритаётган дастлабки тергов органи фақат тегишли прокурорнинг розилиги билан терговни тўлиқ ҳажмда тамомлаши мумкин.

Агар терговни олиб боришда суриштирув органига тегишли бўлган ва тергов қилинаётган жиноят иши билан боғлиқ бўлмаган янги жиноят аниқланса, жиноят ишини ажратиш ва бошқаларга ўтказиш ушбу Кодекснинг 332 ва 381²-моддаларига мувофик амалга оширилади. Бунда агар мазкур янги жиноят ушбу Кодекс 381²-моддасининг иккинчи кисмида назарда тутилган жиноятлар туркумига кирса, ажратилган жиноят иши бўйича суриштирувни амалга ошириш прокурор томонидан суриштирувчига топширилади.

дастлабки тергов органлари терговига битта ишлари юритувига тегишли ткониж ИШ бирлаштирилганда, прокурор терговни олиб боришни оғирроқ жиноят тўғрисидаги жиноят ишининг тергови бўлса, қайси тегишли органга ШУ жиноятларнинг ва ижтимоий хавфлилик хусусияти даражаси тенг бўлганда эса, жиноят ишини узокрок муддат давомида тергов қилаётган органга топширади.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори ёки унинг ўринбосарлари терговнинг ҳар томонлама, тўлик ва холисона олиб борилишини таъминлаш мақсадида жиноят ишини, терговга тегишлилик қоидаларидан қатъи назар, қуйидаги ҳолларда асослантирилган қарорга биноан бир дастлабки тергов органидан бошқасига ўтказишга ҳақли:

- 1) агар жиноят ишининг тергови тегишли бўлган орган жиноятни хисобга олишдан илгари яширган бўлса;
- 2) агар жиноят ишининг тергови тегишли бўлган органнинг рахбари ёки рахбарнинг яқин қариндоши иш юзасидан жабрланувчи, гумон қилинувчи ёхуд айбланувчи, фукаровий даъвогар ёки фукаровий жавобгар деб топилган бўлса;
- 3) айбсизлиги аён бўлган шахс айбланувчи тариқасида жалб этилганда ёки қамоққа олиш ёки уй қамоғи тарзидаги эҳтиёт чорасини қўллаш тўғрисида олдиндан била туриб қонунга хилоф равишда илтимоснома қўзғатилганда;
- 4) дастлабки терговни олиб боришда қийноққа солиш ва бошқа шафқатсиз, ғайриинсоний ёки қадрқимматни камситувчи муомала турлари қўлланилганда;
- 5) терговнинг натижаларига ва иш бўйича қонуний қарор қабул қилинишига салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган тарзда ушбу Кодекс талаблари бузилганда.

(345-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 6 сентябрдаги ЎРҚ-442-сонли <u>Қонуни</u> тахририда — ЎР ҚҲТ, 2017 й., 36-сон, 943-модда)

346-модда. Худудий жихатдан терговга тегишлилик

Жиноят қаерда содир этилган бўлса, жиноят иши ўша туман (шаҳар) терговчисининг терговига тегишли бўлади.

Дастлабки тергов, башарти иш холатларини анча тез, пухта, тўла, холисона, ҳар томонлама текширишга ёрдам берса, иш қўзғатилган жойда ёки гумон қилинувчи ёхуд айбланувчи ёки гувоҳларнинг кўпчилиги турган ерда ўтказилиши ҳам мумкин.

Юқори турувчи прокурор ёки юқори тергов бўлинмаси бошлиғининг фармойишига асосан дастлабки тергов худудий жиҳатдан терговга тегишлилик қоидаларига риоя қилинмаган ҳолда олиб борилиши ҳам мумкин.

347-модда. Терговчининг топширикларини бажариш

Хар бир терговчи ўз юритувида бўлган жиноят иши бўйича Ўзбекистон Республикасининг худудида исталган жойда бирор тергов харакатини шахсан ўзи бажаришга ёхуд уни ўтказишни бошқа терговчига ёки суриштирувчига топширишга ҳақлидир.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг <u>68-моддасига</u> мувофиқ Ўзбекистон Республикаси вилоятлар, туманлар, шаҳарлар, шаҳарчалар, қишлоқлар, овуллар, шунингдек Қорақалпоғистон Республикасидан иборат.

Терговчининг топшириғида ижро ЭТУВЧИ учун кўрсатилади. мажбурий бўлган оджи муддати Терговчининг топшириғини бу муддат ичида оджи бўлмаса, топшириқ иложи ЭТИШНИНГ олган шахс терговчига берган топширик топширик качон бажарилиши мумкинлиги тўгрисида ёзма равишда, телеграмма ёки телефонограмма орқали хабар қилади кўрсатмаларига биноан топширикни бажаришни давом эттиради.

348-модда. Жиноят ишини бошқаларга ўтказиш

Жиноят ишини бир тергов бўлинмаси доирасида бир терговчидан бошқа терговчига ўтказиш шу тергов бўлинмасининг рахбари томонидан амалга оширилади.

Ишни бўлинмасидан бир тергов бошкасига бўлинмасининг бошлиғи ўтказиш юкори тергов розилиги прокурор билан томонидан амалга оширилади.

Ишни бир дастлабки тергов органидан бошқасига ўтказишга прокурорнинг қарорига биноан йўл қўйилади.

348¹-модда. Йўқолган жиноят ишини ёки унинг материалларини тиклаш

Йўқолган жиноят ишини ёки унинг материалларини тиклаш прокурорнинг қарорига кўра, жиноят иши ёхуд унинг материаллари судда йўқолган тақдирда эса ижро этиш учун прокурорга юбориладиган суд ажримига кўра амалга оширилади.

Йўқолган жиноят ишини ёки унинг материалларини тиклаш жиноят иши хужжатларининг ушбу Кодексда белгиланган тартибда далиллар деб топилиши мумкин бўлган сақлаб қолинган кўчирма нусхалари бўйича ва процессуал ҳаракатларни бажариш орқали амалга оширилади.

Жиноят иши тикланаётганда суриштирув, дастлабки тергов ишларини юритиш, қамоқда сақлаш ва уй қамоғи муддатлари ушбу Кодекснинг <u>245</u>, <u>351</u> ва <u>381⁷-моддаларида</u> белгиланган тартибда ҳисобланади.

(348¹-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 6 сентябрдаги ЎРҚ-442-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2017 й., 36-сон, 943-модда)

Агар йўқолган жиноят иши бўйича қамоқда сақлашнинг ёки уй қамоғининг охирги муддати тугаган бўлса, айбланувчи дархол озод қилиниши керак.

(348¹-модда Ўзбекистон Республикасининг 2014 йил 4 сентябрдаги ЎРҚ-373-сонли <u>Қонунига</u> асосан киритилган — ЎР ҚХТ, 2014 й., 36-сон, 452-модда)

349-модда. Дастлабки терговда жамоатчиликнинг иштироки

Терговчи жиноятларнинг олдини олиш ва уларни фош этиш учун жамоатчиликни жалб қилишга ҳақлидир. Шу мақсадда у жамоат бирлашмаларига, жамоаларга, аҳолига жиноят иши учун аҳамиятга молик маълумотлар ҳақида ҳабар қилишни, қидирилаётган шаҳслар ёки нарсалар турган жойни кўрсатишни сўраб мурожаат қилади.

Жамоат бирлашмалари ва жамоалар терговчининг илтимосига кўра, айрим тергов харакатларида иштирок этиш учун ўз ораларидан холислар, таржимонлар, мутахассисларни қилишлари тавсия бўлмиш Жамоатчилик вакиллари холисларга, нисбатан таржимонларга, мутахассисларга процесс иштирокчиларининг Кодекснинг тегишли хуқуқлари ва бурчлари тўғрисидаги қоидалари тўлиқ татбик этилади.

Қаранг: мазкур Кодекснинг <u>43</u>, <u>44</u>, <u>70</u>, <u>72</u> ва <u>74-</u> <u>моддалари</u>.

350-модда. Дастлабки терговнинг бошланиши

Терговчи жиноят ишини қўзғатиб, уни ўз иш юритувига олади ва бу ҳақда иш қўзғатилганлиги тўғрисидаги қарорга ёзиб қўяди. Башарти терговчига олдин қўзғатилган иш берилган бўлса, у ишни ўз юритувига олганлиги тўғрисида қарор чиқаради, шундан сўнг дастлабки терговни бошлайди.

351-модда. Дастлабки тергов муддатлари

Дастлабки тергов жиноят иши қўзғатилган кундан бошлаб уч ойдан ошмаган муддатда тамомланиши лозим.

(351-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 29 августдаги 254-II-сон <u>Қонуни</u> таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 9-10-сон, 165-модда)

Жиноят ишлари бирлаштирилаётганда улар бўйича иш юритиш муддати узокрок муддат давомида тергов килинган жиноят иши бўйича белгиланади. Бунда колган жиноят ишлари бўйича иш юритиш муддати узокрок тергов килинган ишнинг муддати билан камраб олинади ва кўшимча равишда хисобга олинмайди.

Алохида иш юритувга ажратилган жиноят иши бўйича дастлабки тергов муддати, агар жиноят иши бўйича ёки ткониж ЯНГИ нисбатан шахсга ажратилаётган бўлса, тегишли қарор чиқарилган кундан эътиборан хисобланади. Қолган холларда муддат бу кайси ткониж ишидан иши алохида ИШ бўлса, ажратилган ўша юритувга ТРОНИЖ ИШИ қўзғатилган пайтдан эътиборан хисобланади.

(351-модда Ўзбекистон Республикасининг 2007 йил 13 декабрдаги ЎРҚ-123-сонли <u>Қонуни</u> асосида иккинчи ва учинчи қисмлар билан тўлдирилган — ЎР ҚХТ, 2007 й., 50-51-сон, 502-модда)

айблов хулосаси билан, тиббий ИШНИ мажбурлов чораларини қўллаш тарафларнинг ярашуви учун судга юбориш тўғрисидаги қарор билан, амнистия актига асосан жиноят ишини илтимоснома тугатиш хакида судга тақдимнома тўғрисидаги билан прокурорга топширилган куни ёхуд ишни тугатиш ҳақида қарор дастлабки чиқарилган тергов куни тамомланган хисобланади.

(351-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2008 йил 22 декабрдаги ЎРҚ-193-сонли <u>Қонуни</u> тахририда — ЎР ҚҲТ, 2008 й., 52-сон, 509-модда)

Дастлабки тергов муддатига куйидагилар кирмайди:

- 1) айбланувчи, ҳимоячи, шунингдек жабрланувчи, фуқаровий даъвогар, фуқаровий жавобгар ва уларнинг вакиллари иш материаллари билан танишиб чиққан вақт;
 - 2) дастлабки тергов тўхтатиб турилган вақт;
- 3) қушимча тергов утказиш учун прокурор томонидан қайтарилган иш терговчига келиб тушгунга қадар утган вақт.

Ушбу модданинг <u>биринчи кисмида</u> белгиланган дастлабки тергов муддати тегишинча Қорақалпоғистон Республикаси прокурори ёки вилоят, Тошкент шаҳар

прокурори ва унга тенглаштирилган прокурор томонидан беш ойгача узайтирилиши мумкин.

Кейинчалик дастлабки тергов муддати фақат Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори ёки унинг ўринбосарлари томонидан етти ойгача узайтирилиши мумкин.

Иш қушимча тергов ўтказиш учун қайтариб юборилганда, шунингдек тухтатилган ёки тугатилган иш қайта тикланганда қушимча тергов муддати мазкур ишни терговчи қабул қилган пайтдан эътиборан бир ой доирасида белгиланади. Бу муддатни янада узайтириш иш прокурорга берилгунга, тухтатиб турилгунга ёки тугатилгунга қадар ўтган тергов муддати хисобга олинган холда умумий асосларда амалга оширилади.

(351-модданинг бешинчи, олтинчи ва еттинчи қисмлари Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 29 мартдаги ЎРҚ-421-сонли <u>Қонунига</u> асосан бешинчи — саккизинчи қисмлар билан алмаштирилган — ЎР ҚҲТ, 2017 й., 13-сон, 194-модда)

Тергов муддатини узайтириш хақидаги илтимосномани терговчи тергов муддати тугашидан сутка илгари прокурорга топширади. ўз устхати билан Прокурор илтимосномани қаноатлантиради ёки дастлабки терговни тамомлаб, ишни судга юбориш тўғрисида кўрсатма беради ёхуд жиноят ишини тугатиш тўғрисида қарор чиқаради.

352-модда. Тергов харакатларини ўтказишда холисларнинг иштироки

Дастлабки терговда олиб қўйиш, тинтув ўтказиш, кўздан кечириш, гувохлантириш, эксперимент ўтказиш, таниб олиш учун кўрсатиш, кўрсатувни ходиса юз берган жойда текшириш, эксперт тадқиқотини ўтказиш учун намуналар олиш, мурдани эксгумация қилиш камида икки нафар холис иштирокида амалга оширилади.

Башарти бир тергов ҳаракатини бир неча терговчи ёки терговчи ва у раҳбарлик қилаётган суриштирувчилар бир пайтнинг ўзида турли хоналарда ёки бир-биридан анча узоқ жойларда ўтказаётган бўлсалар, ҳар бир терговчи ва суриштирувчи ҳузурида доимо камида икки нафар холис иштирок этиши лозим.

Фукаро терговчининг қонуний талабларини ва таклифларини бажаришдан бош тортаётганлигини ёки терговчига қаршилик кўрсатаётганлигини ёхуд дастлабки тергов юритиш тартибига тўғри келмайдиган бошқа ҳуқуққа зид хатти-ҳаракатлар қилаётганини тасдиқлаш учун ҳам холислар таклиф қилинадилар. Ушбу Кодекснинг <u>93-моддасида</u> назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2018 йил 24 августдаги 24-сонли «Далиллар мақбуллигига оид жиноят-процессуал қонуни нормаларини қўллашнинг айрим масалалари тўгрисида»ги қарори 9-бандининг б) кичик банди.

353-модда. Жиноят ишидаги маълумотларни ошкор килмаслик мажбурияти

Терговчи жиноят ишидаги барча маълумотларни ёки унинг муайян қисмидаги маълумотларни ошкор қилинмайдиган деб эътироф этишга ҳақли. Ана шу асосда у тергов харакатларида иштирок этаётган ёки тергов харакатларини бажаришда хозир бўлган ёхуд тергов материаллари билан танишаётган шахслардан зиммасига ишда мавжуд уларнинг ошкор қилмаслик маълумотларни унинг рухсатисиз мажбурият юклатилгани тўғрисида хакида тилхат Тилхатда, мумкин. шунингдек ОЛИШИ мазкур мажбуриятни бузганлик учун Жиноят кодексининг 239моддасига биноан жавобгарлик ҳақидаги огоҳлантириш хам акс эттирилади.

(353-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2008 йил 31 декабрдаги ЎРҚ-198-сонли <u>Қонуни</u> тахририда — ЎР ҚҲТ, 2008 й., 52-сон, 514-модда)

Ишдаги маълумотларни ошкор килмаслик мажбурияти гумон килинувчи ва айбланувчи зиммасига юкланиши мумкин эмас.

Химоячининг ишдаги маълумотларни ошкор килмаслик мажбурияти унинг гумон килинувчи ёки айбланувчи билан бўладиган сухбатига тааллукли эмас.

354-модда. Дастлабки терговни терговчилар гурухига топшириш

Жиноят иши кўп мехнат талаб этса, жуда мураккаб бўлса, долзарб прокурор ёки ёки ўта тергов бўлинмасининг бошлиғи шу иш бўйича дастлабки тергов юритишни доимий ёки махсус тузилган тергов гурухига топшириши мумкин. Бундай топшириқ ҳақида бўлиб, унда чиқарилиши лозим гурухининг рахбари ва аъзолари кўрсатилади. Башарти дастлабки терговни терговчилар гурухига топшириш тўғрисидаги қарор ткониж ишини қўзғатиш қарор билан айни бир тўғрисидаги вақтда қилинган бўлса, иккала масала бир қарорнинг ўзида баён этилади. Гурух таркибида ўзгаришлар бўлганда ва гурух рахбари ўзгартирилганда хам қарор чиқарилади.

355-модда. Терговчилар гурухи рахбарининг ваколатлари

Гуруҳ раҳбари бўлган терговчи жиноят ишини ўз юритишига қабул қилиб олади ва дастлабки терговнинг умумий йўналиши ва пировард натижаси учун, шунингдек жиноят процессининг шу босқичида бажариладиган ҳар бир ҳаракат ва қарорнинг қонуний ҳамда асосланган бўлиши учун тўла жавобгар бўлади.

Гурух рахбари бўлган терговчи:

1) ишни ўзи рахбарлик қилаётган терговчиларга тақсимлаб беради, уларнинг ҳар бири бажарадиган иш қисми ёки тергов йўналишини белгилайди, айрим

тергов ҳаракатлари бажаришни топшириб, уларни ижро этиш муддатини белгилайди;

- 2) шахсан ўзи тергов ҳаракатларини бажаради ва раҳбарлиги остидаги терговчилар ўтказаётган айрим тергов ҳаракатларида иштирок этади;
- 3) қарорлар чиқаради, шу жумладан шахсни ишда айбланувчи тариқасида иштирок этишга жалб қилиш, қамоққа олиш ёки уй қамоғи тарзидаги эҳтиёт чорасини қўллаш тўғрисида илтимосномалар қўзғатиш, ишни тўла ёки унинг бирор қисмини тугатиш ёхуд тўхтатиш ҳақида қарорлар чиқаради;
- (355-модданинг иккинчи қисми 3-банди Ўзбекистон Республикасининг 2014 йил 4 сентябрдаги ЎРҚ-373-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда ЎР ҚҲТ, 2014 й., 36-сон, 452-модда)
- 4) прокурорнинг кўрсатмалари ижро этилишини таъминлайди, ушбу Кодекс 36-моддасининг <u>учинчи кисмида</u> назарда тутилган холларда ишни ўз эътирозлари билан бирга юкори турувчи прокурорга юборади;
- 5) терговга қадар текширувни амалга оширувчи тезкор-қидирув фаолиятини органларга ва оширувчи органларга тергов харакатларини ёки тезкорбориш тадбирларини олиб тўғрисида қидирув кўрсатмалар беради, шунингдек топшириклар ва улардан терговчилар бажараётган тергов харакатларини беришни ўтказишда ёрдам талаб қилади,

топшириқлари, кўрсатмалари, талаблари бажарилиши устидан назорат қилиб боради;

- (355-модда иккинчи қисмининг 5-банди Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 6 сентябрдаги ЎРҚ-442-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда ЎР ҚҲТ, 2017 й., 36-сон, 943-модда)
- 6) жиноятнинг сабаблари ва унинг содир этилишига имкон берган шарт-шароитларни бартараф қилиш чоралари тўғрисида тақдимномалар юборади;
- 7) айблов хулосасини тузади ёки тиббий йўсиндаги чораларини қўллаш учун мажбурлов ишни судга юбориш тўғрисида қарор чиқаради ва тасдиқлаш учун уларни иш билан бирга прокурорга юборади ёхуд ткониж амнистия тугатиш актига асосан ишини тўғрисида судга илтимоснома киритиш хақида прокурорга такдимнома киритади.
- (355-модда иккинчи қисмининг 7-банди Ўзбекистон Республикасининг 2008 йил 22 декабрдаги ЎРҚ-193-сонли <u>Қонуни</u> таҳририда ЎР ҚҲТ, 2008 й., 52-сон, 509-модда)

356-модда. Гурух аъзолари бўлган терговчилар

Гуруҳ аъзолари бўлган терговчилар гуруҳ раҳбари бўлган терговчи топшириҳларини, кўрсатмаларини бажарадилар ва бу тўғрида уни хабардор ҳиладилар.

Гурух аъзолари бўлган терговчилар томонидан бажарилган тергов харакатларининг натижалари

жиноят ишини юритишга қабул қилиб олган терговчи бажарган ҳаракатнинг натижалари билан бир хил аҳамиятга эгадир.

Гуруҳ аъзоси бўлган терговчи гуруҳ раҳбари бўлган терговчининг топшириғини, кўрсатмасини қонунга хилоф ёки асоссиз деб ҳисобласа, бу ҳақда у гуруҳ раҳбарига ўз эътирозларини билдиради. Гуруҳ раҳбари бўлган терговчи бу эътирозларни кўриб чиқиб, топшириқни ёки кўрсатмани бекор қилади ёки уни ижро этиш учун бошқа терговчига беради ёхуд ўзи тегишли тергов ҳаракатини бажаради. Гуруҳ аъзоси бўлган терговчи ўз эътирозлари бўйича терговчилар гуруҳининг раҳбари қабул қилган қарорга рози бўлмаса, назорат олиб борувчи прокурорга ўз эътирозларини етказади, прокурор узил-кесил қарор қабул қилади.

357-модда. Тергов харакатининг бир неча терговчи томонидан бажарилиши

шароитларда Муайян мақсадларда кўздан ва кечириш, эксперимент ёки бошка тинтув, тергов харакатларини ўтказишда унинг иштирокчилари айни турли биноларда вақтда бўлишлари бирларидан анча масофага узоқлашишлари, шунингдек, башарти тергов харакатларини юритишда бир қанча иштирокчиларни ёки хозир бўлган шахсларни кузатиш бўлиб таъминланиши лозим колса, харакатларини бир неча терговчи ёки терговчининг ўзи унга ёрдам бераётган суриштирувчилар билан амалга ошириши мумкин. Бунда терговчилардан бири қолган терговчилар, суриштирувчилар ва бошқа тергов ҳаракати иштирокчилари фаолияти устидан раҳбарлик қилади.

358-модда. Терговчининг ва прокурорнинг харакатлари хамда қарорлари устидан шикоят бериш

Терговчининг ҳаракатлари ва қарорлари устидан шикоят тергов бўлинмаси бошлиғига ва ишни тергов қилишда қонунларга риоя этилиши устидан назорат олиб бораётган прокурорга берилади.

Прокурорнинг ҳаракатлари ва ҳарорлари устидан шикоят юҳори турувчи прокурорга берилади.